

Saksframlegg

Dato: 14.02.2018
Saksnummer: 16/00064-20
Deres ref.: Deres ref

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
--	----------	-----------	-----------

Kommunalstyret for byutvikling
Stavanger bystyre

22.03.2018

Avklaring av rammer for reguleringsplan 2551 E39 Smiene - Harestad

Forslag til vedtak:

Stavanger kommune ser viktigheten av å gjennomføre en snarlig utbedring av vegstrekningen E39 Smiene-Harestad. Vegvesenets anbefalte løsning ivaretar viktige mål for sikker trafikkavvikling, sterkt forbedret nærmiljø ved Tasta skole, og ny adkomst mot Dusavik som ikke går oppå miljøkulverten, innenfor en kostnadsramme som sikrer gjennomføring innen planlagt tidshorisont.

Reguleringsplan 2551 for E39 Smiene- Harestad kan, på denne bakgrunn, utarbeides med kulvertlengde på minimum 270 meter.

Sammendrag

E39 gjennom Tasta skal utvides til 4-felt. Det foreligger vedtatt kommunedelplan for strekningen. I denne saken skal det tas stilling til om lengden på kulvert over E39 på ved friområde Store Stokkavatn i kommunedelplan, kan avkortes slik at prosjektet kan gjennomføres innenfor økonomiske rammer forutsatt i Nasjonal Transportplan og Bypakke for Nord-Jæren.

Statens vegvesen har klargjort forslag til reguleringsplan E39 Smiene-Harestad. Beregnede kostnader for den foreslåtte løsningen ble kalkulert til 3,6 milliarder kr. Det er omlag 400 mill. kr over kostnadsrammen forutsatt i NTP 2018-2029 og i Bypakke Nord-Jæren for prosjektet. Det er sett på en rekke ulike kostnadsreducerende tiltak.

Statens vegvesen anbefaler å kutte kostnadene ved å redusere lengden på kulverten ved Tasta skole fra 495 meter til 270 meter. Dette gir tilstrekkelig reduksjon i kostnader slik at prosjektkostnadene er i tråd med forslag til Nasjonal Transportplan 2018-2029 og Bypakke for Nord-Jæren. Formålet med prosjektet om å etablere en god og trafikksikker 4 feltsvei.

Rådmannen støtter denne anbefalingen, etter en samlet vurdering. Ulempene med reduksjon av kulvertlengden blir minimalisert med ekstra støyskjermingstiltak. I anbefalt løsning er også Eskelandsveien lagt om, slik at kulvertlokket blir helt bilfritt og gir en god kobling av friområdene. Prosjektet kan bli planlagt og gjennomført iht. framdriftsplanen i NTP, slik at det blir ferdig ved åpning av Rogfast. Dette er et viktig prosjekt for utbygging av E39 Kyststamvegen, for byen og for bydelen. Det vil medføre stor usikkerhet om videre framdrift av prosjektet, dersom det ikke reguleres en løsning som er innenfor vedtatte rammer i NTP.

Avklaring av rammer for reguleringsplan 2551 E39 Smiene - Harestad

Bakgrunn for saken

Prosjektet E39 Smiene-Harestad omfatter utvidelse av E39 til 4 feltsveg på Tasta mellom Eiganestunnelen og Rogfast tunnelen. Prosjektet er prioritert i Nasjonal Transportplan 2018-2029 med en planramme på 3 200 millioner kr, herav statlige midler på 1 350 millioner kr og 1 950 millioner kr i lokal finansiering gjennom Bypakke Nord-Jæren.

Kostnadsoverslag for en vegløsning i tråd med vedtatt kommunedelplan er på 3 600 millioner kr. Det betyr kostnadsoverskridelse på omlag 400 millioner kroner.

Statens vegvesen ba Stavanger kommune i 2017 om å ta stilling til kostnadsreduserende tiltak. Kommunalstyret for byutvikling fikk forelagt en sak i møte 15.06.2017, med en anbefaling fra Statens vegvesen om en kortere kulvert på Tasta.

Kommunalstyret fattet følgende vedtak:

Stavanger kommune viser til at lang kulvert var en forutsetning for flertallet i bystyret da E39 i denne traseen ble vedtatt i 2012. Lang kulvert er svært viktig ettersom det vil redusere støyproblemene for skole og boliger, og samtidig bevare noe av friarealet og landbruksarealet.

Nødvendige innsparinger i prosjektet som må foretas på grunn av Statens vegvesen sine tidligere feilberegninger må gjøres uten å redusere lengden på kulverten. Tastakrysset må beholdes og Eskelandsveien legges om under Høye bru som tidligere planlagt. Stavanger kommune bemerker at en del av de økte kostnadene skyldes økte og endrede statlige krav i vegnormaler. Staten må derfor bidra til å finansiere økte kostnader i prosjektet.

Stavanger kommune ber Statens vegvesen utarbeide reguleringsplan i tråd med plan 127k og forprosjektet i reguleringsprosessen.

Etter dette er saken blitt tatt opp i styringsgruppen for Bypakke Nord-Jæren 26.10.2017. Styringsgruppen ba Statens vegvesen og Stavanger kommune om å sette seg sammen for å se på mulige mellomløsninger som kan redusere kostnadene for E39 Smiene – Harestad prosjektet.

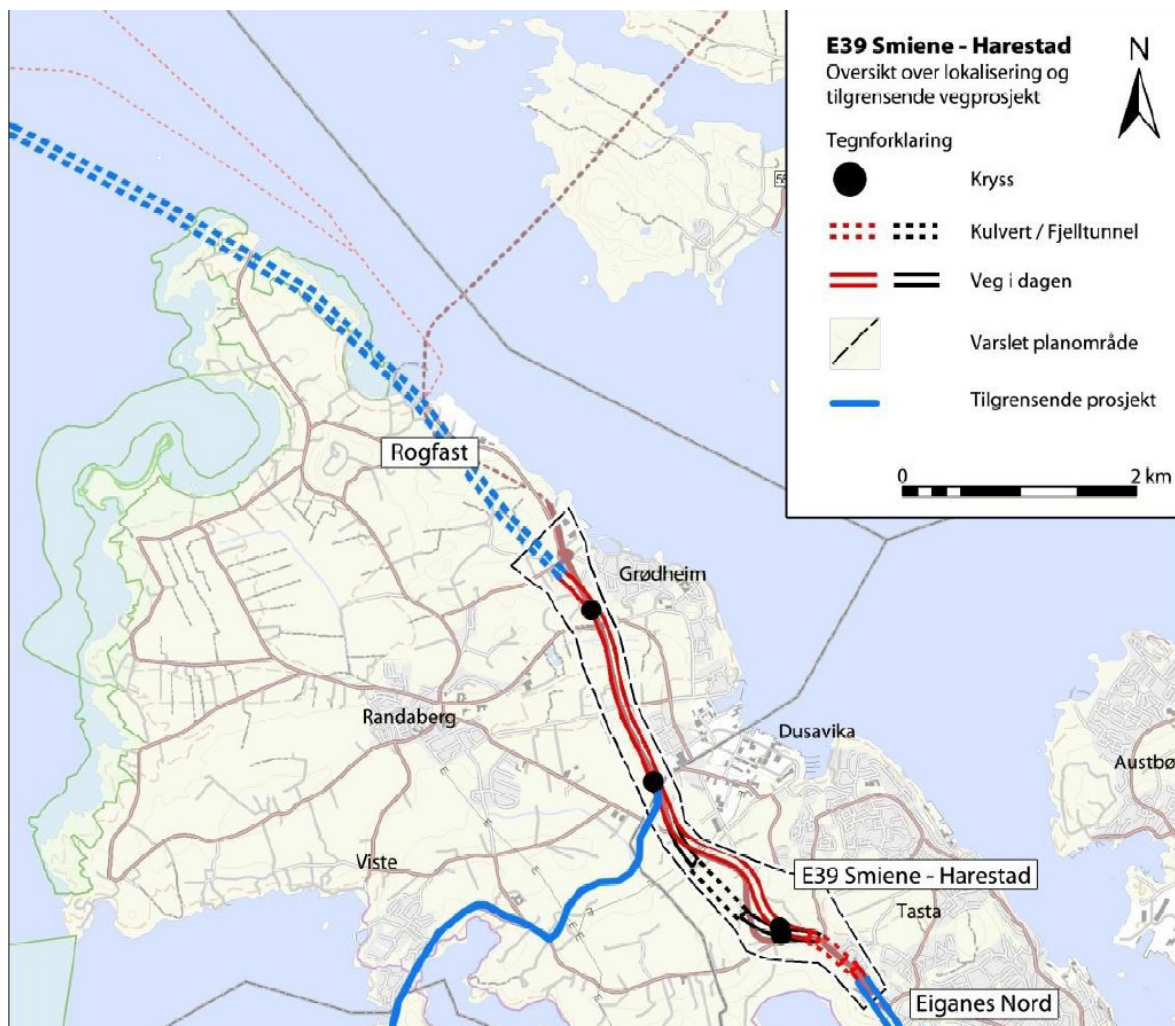
Det ble avholdt dialogmøte mellom representanter for Kommunalstyret for byutvikling, administrasjonen og Statens vegvesen 23.01.2018. Det ble konkludert med at saken bør legges fram for prinsippavklaring i Stavanger bystyre, med de opplysningene som nå foreligger.

Styringsgruppen for Bypakke Nord-Jæren vedtok imøte 08.03.2018 bl.a. at riksveiprojektene skal gjennomføres, og at de økonomiske rammene fastsatt av Stortinget ligger fast. Det skal skje en videre gjennomgang av bussvei- og riksveiprojektene med sikte på kostnadsreduksjoner, og konsekvensene skal behandles i styringsgruppen for Bypakke Nord-Jæren.

Ved behandling av sak om handlingsprogram for Bypakke Nord-Jæren 11.12.2017, påpekte bystyret at kommunens vedtak om kort kulvert ved Tasta skole ligger fast. Det forelå ikke konkrete, detaljerte opplysninger som grunnlag for bystyrets vedtak. Disse legges fram i foreliggende sak.

Fakta

Kommunedelplanen for E39 gjennom Tasta, plan 127k, ble vedtatt 01.12.2011, med alternativ 1A, lang kulvert (470m) forbi Tasta skole.

Arbeidet med reguleringsplan for E39 Smiene- Harestad ble påbegynt i august 2014. Det er blitt vurdert ulike alternative, gjennomførbare løsninger for vegen og kulverten på Tasta. Årsaken til dette er at det har kommet nye krav i vegnormaler om avstand mellom av- og påkjøringsramper og kulvertportal for riksveger, etter at kommunedelplanen ble vedtatt.

De nye vegnormalene krever større avstand mellom kryss og kulvertportaler. Statens vegvesen har søkt Vegdirektoratet om fravik for dette kravet, og søknaden er blitt avslått. Det gis ikke rom for en ny fravikssøknad på samme løsning.

For å ivareta de nye normalkravene ble det foreslått utvidelse av vegen gjennom kulverten fra 4 til 6 felt, slik at av- og påkjøringsrampene trekkes igjennom hele kulverten. I tillegg ble vegføringen optimalisert slik at den ligger så dypt i terrenget som mulig og med slakere

kurver. Dette for å bedre forholdet til omgivelsene og for å bedre trafikksikkerheten på E39. Vegdirektoratet har godtatt denne løsningen.

I forbindelse med ferdigstillelse av reguleringsplanforslaget ble det i juni 2016 utført et kostnadsanslag. Kostnadene ble beregnet til 3 600 millioner kr. I NTP 2018-2023 er det satt av 3200 mill. kr til Smiene-Harestad. Det betyr at kostnadsoverslaget for E39 Smiene – Harestad er 400 millioner kr. over det budsjettet som ligger til grunn for finansiering av prosjektet.

For å redusere kostnadene for prosjektet er det blitt vurdert ulike alternativer. Disse er:

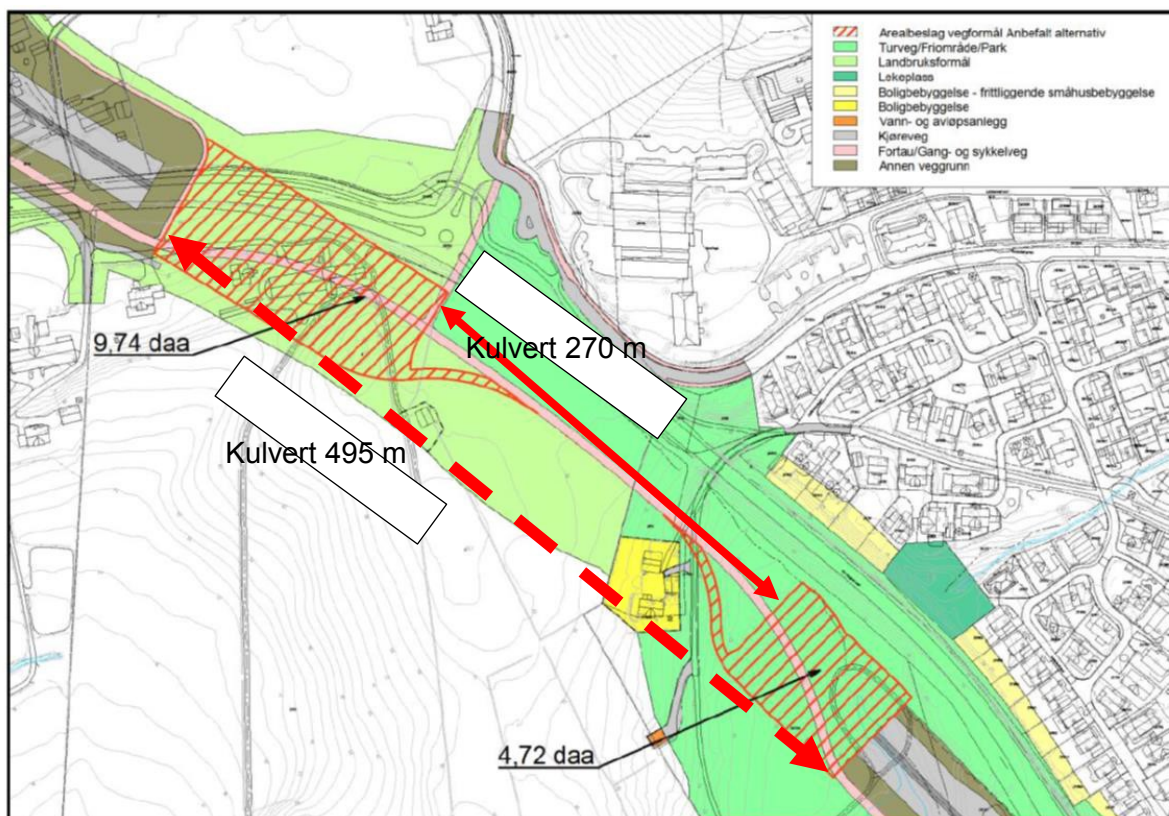
- Justering av E39 i Høyessvingen for dermed å kunne benytte eksisterende E39 som sykkelveg og lokalveg.
- Kortere kulvert med 4 felt i stedet for 6 felt
- Fjerne krysset på Tasta.
- Fjerne bro ved Høye.
- Ikke omlegging av Eskelandsveien, men la den gå over nordre del av kulvert.
- Heve E39 i Finnestadkrysset for å få mindre overskudd av løsmasser.
- Div. endring av bruer og løsninger i Harestadkrysset.

Gjennomgang av de ulike alternativene for å redusere kostnadene viser at det er de store konstruksjonene som er kostnadsdrivende. De tiltakene som har størst innsparingspotensial er reduksjon av kulvertens lengde og bredde, og å fjerne krysset på Tasta.

Krysset på Tasta er viktig for lokaltrafikken. Alternativ uten kryss på Tasta vil ha store ulemper for lokalvegnettet i form av blant annet økt gjennomgangstrafikk.

Den anbefalte løsningen er å redusere lengden på kulverten ved Tasta skole fra 495 m (i forprosjektet, økt fra 470 m i vedtatt kommunedelplan) til 270m som vist på illustrasjonen under. Det vil da være mulig å oppfylle normalkrav om avstand mellom kulvert og ramper til toplanskryssene, og kulverten kan bygges med 4 felt. Prosjektet vil da ligge innenfor den vedtatte kostnadsrammen.

Friområdene og boligområdene blir støyskjermet i tråd med støyretningslinje T-1442. Den anbefalte løsningen vil gi langt bedre støysituasjon enn dagens løsning. Eskelandsveien var i kommunedelplanen lagt over kulverten. I den anbefalte løsningen er Eskelandsveien kun en lokal adkomstvei, mens nærings- og gjennomgangstrafikken går på E39 og fordeles ved nytt Tastakryss. Det øker kvaliteten og bruksverdien av arealene på kulverten og binder sammen friområdene, boligområdet og skolen på en langt bedre måte enn tidligere forutsatt.

Mulige alternativer for videre planarbeid

Vegvesenet har gjort rede for mulige utfall av kommende beslutninger om planløsning.

Kostnadskutt aksepteres

Reguleringsplanarbeidet kan videreføres på ulike måter. Statens vegvesen kan fremme reguleringsplan med kort kulvert på Tasta, innenfor gjeldende budsjettamme i Nasjonal transportplan. Kommunen kan vedta å legge ut planen på offentlig ettersyn, og kan deretter vedta reguleringsplanen. I Nasjonal transportplan 2018-2029 ligger prosjektet inne med midler fra 2018-2029 (annen finansiering) og med statlige midler i perioden 2024-2029. Bygging kan starte i 2024, eventuelt tidligere dersom man lånefinansierer prosjektet.

Kostnadskutt aksepteres ikke

Dersom kommunen avviser et planforslag med kort kulvert, vil planprosessen stanses. E39 Smiene-Harestad, dagstrekningen mellom Eiganestunnelen og Rogfasttunnelen, vil ligge igjen med 2 felt og 50 km/t, mens tunnelene bygges ut til 4 felt, med midtrekkverk og hastighet på 80-90 km/t. Trafikksikkerhet, trafikkavvikling og framkommelighet er dårlig på denne strekningen, og vil forbli uforandret i mange år framover. Selv om trafikken kan komme til å øke fremover, vil ikke beboerne langs E39 på Tasta få nye støyskjermingstiltak, da dette er avhengig av at vegtiltak gjennomføres. Uten kulvert, kort eller lang, vil barrierevirkningen av E39 på Tasta bestå i mange år fremover.

Statlig plan

En siste mulighet kan være at Statens vegvesen utarbeider og fremmer forslag til reguleringsplan for E39 Smiene-Harestad etter PBL § 3-7 - overføring av planforberedelse til statlig eller regional myndighet. Statens vegvesen legger denne planen ut til offentlig ettersyn. Oppnås ikke enighet mellom Statens vegvesen og Stavanger kommune om organisering og gjennomføring av planarbeidet, treffer departementet avgjørelsen.

Rådmannens vurdering

Bypakke Nord-Jæren ble vedtatt av Stortinget 30.03.2017 og vil resultere i omfattende investeringer i transportsystemet på Nord-Jæren. Disse skal finansieres gjennom brukerfinansiering i form av bompenger og offentlige bidrag. De offentlige bidragene og innsatsen er konkretisert i byvekstavtalen mellom staten og Nord-Jæren ved fylkeskommunen og kommunene. Statens bidrag fastsettes i Nasjonal transportplan.

Det er lagt til grunn porteføljestyring i Bypakke Nord-Jæren, som innebærer at kostnadsrisikoen ved prosjektene må håndteres av styringsgruppen for Bypakke Nord-Jæren. Skal det brukes mer penger på ett prosjekt, må det brukes mindre på noe annet, dersom den samlede kostnadsrammen for bypakken ikke skal økes. Det vil være svært krevende å finne dekning for 400 mill. kroner gjennom porteføljestyringen.

Ved Stortingets godkjenning av Bypakken er det forutsatt sterkt fokus på kostnadskontroll og kostnadseffektive løsninger. E39 Smiene-Harestad inngår i Bypakke Nord-Jæren med statlig og brukerfinansiert bidrag. I forrige NTP 2014-2023, var det forutsatt finansiert med 50% statlige midler. I gjeldende NTP 2018-2029 er prosjektet oppført med 3 300 mill. kroner, hvorav 1950 mill. kroner er forutsatt finansiert med bompenger. Det betyr at den statlige andelen er redusert fra 50% til 40%.

E39 Smiene – Harestad er et planarbeid som har pågått over lang tid, og det har vært krevende å komme fram til en omforent løsning. I tråd med kommunedelplanen for strekningen, og bystyrevedtaket angående omlegging av Eskelandsveien, har Statens vegvesen laget utkast til reguleringsplan. Kulvert ved Tasta skole er i planforslaget blitt utvidet fra 4 til 6 felt pga. nye krav i vegnormaler. Det er en av de viktigste årsaken til kostnadsøkningen.

Prinsipielt mener rådmannen at kostnadsøkninger forårsaket av nye statlige krav til riksveger i større grad bør dekkes av staten. Dette har vært tema i forhandlingene om byvekstavtalen, men den lokale forhandlingsdelegasjonen har ikke fått aksept for dette. Staten har i forhandlingene henvist til at det statlige bidraget fastsettes i Nasjonal transportplan.

Statens vegvesen søkte Vegdirektoratet om å bygge den vedtatte løsningen i kommunedelplanen ved fraviksoeknad. Søknaden er blitt avslått, og det er ikke anledning til å ta dette opp på ny.

Statens vegvesen sitt anbefalte løsningsalternativ innebærer kortere og smalere kulvert på Tasta, litt kortere bro på Høye, omlegging av Eskelandsveien, mindre skjæringer i Høyevingen og heving av Finnstadkrysset. Disse endringen reduserer kostnadene i det omfanget som er nødvendig slik at det blir samsvar mellom planramme og estimerte kostnader.

Selv om lengden på kulverten på Tasta blir redusert, vil den være nesten dobbelt så lang som den nylig bygde miljøkulverten ved Mosvatnet. Kulverten vil fortsatt bidra til å etablere

et sammenhengende grøntdrag fra Tasta skole og ned til friområdet ved Store Stokkavatn, og dermed redusere barrierewirkningen av E39 gjennom området.

Rådmannens vurdering er at en kortere kulvert, i kombinasjon med omlegging av Eskelandsveien og god støyskjerming, bør kunne aksepteres, gitt de premissene som staten har satt gjennom Byvekstavtalen. Rådmannen anbefaler derfor at reguleringsplanforslag for E39 Smiene-Harestad baserer seg på anbefalingene fra Statens vegvesen, slik at E39 gjennom Tasta kan være oppgradert ved åpning av Rogfast.

For bydelen er dette et viktig prosjekt. Det blir fortsatt kulvert på Tasta, Eskelandsveien blir lagt om, og dette gir en helt annen bruksverdi av arealene på kulverten enn tidligere forutsatt. Løsningen gir en god støyskjerming av boliger, skoler, barnehager, lekeplasser og friområde.

Dette er et viktig prosjekt for utbygging av Kyststamvegen. Det vil medføre stor usikkerhet om videre framdrift av prosjektet, dersom anbefalingen ikke er innenfor forutsatte rammer av vedtatt NTP.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at reguleringsplan for E39 Smiene-Harestad blir utarbeidet med kulvert ved Tasta skole med en lengde på 270 meter, og innenfor budsjettammer gitt i Nasjonal Transportplan og Bypakke Nord-Jæren.

Per Haarr
rådmann

Gunn Jorunn Aasland
direktør

Hildegunn Hausken
Avd.sjef Byutvikling

Iqbal Mohammad
saksbehandler

Vedlegg:

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.